

Mattison Affluenza Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mattison Affluenza Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25875>

Özet

Mattison Affluenza Ölçeği, bireylerin a??r? tüketim, materyalizm ve maddi ba?ar?ya odaklanman?n getirdi?i psikolojik ve sosyal maliyetleri, yani **Affluenza** sendromunu ölçmek amacıyla geli?tirilmi? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?, Demet Uluta?-Akarçay, Erhan Ak?n ve Derya Ayhan tarafından 2016 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü dilsel ve yap?sal e?de?erli?ini test ederek, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamay? hedeflemi?tir.

Uyarlama çal??mas?nın detayl? sonuçlar?, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu ve Türk popülasyonunda Affluenza düzeylerini ba?ar?yla tespit edebilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Mattison Affluenza Ölçeği, Affluenza, Tüketim, Materyalizm, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??mas?.

Yazarlar

Demet Uluta?-Akarçay, Erhan Ak?n, Derya Ayhan.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin a??r? **tüketim kültürü** içerisindeki tutumlar?n?, maddi hedeflere verdikleri önemi ve bu odaklanman?n sonucunda ortaya ç?kan stres, zaman bask?s? ve genel tatminsizlik gibi olumsuz duygusal durumlar? nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, **Affluenza** olarak bilinen yap?n?n yo?unlu?unu de?erlendirmeye olanak tan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas? ise, orijinal ölçe?in kültürel adaptasyonunu sa?lamak ve ölçe?i Türkiye örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?ma sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki sosyal psikoloji ve tüketici davran??lar? ara?t?rmalar?nda önemli bir bo?luk doldurulmuştur.

Yap?

Mattison Affluenza Ölçeği, bireyin ya?am kalitesini olumsuz etkileyen ve genellikle a??r? **tüketimcilik** ile ili?kilendirilen bir dizi semptomu temsil eden **Affluenza** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, sadece zenginli?i de?il, ayn? zamanda maddi hedeflere ula?ma çabas?n?n neden oldu?u kayg?y? ve borçluluk hissiyat?n? da kapsamaktadır. Ölçek, genellikle a?a??daki bile?enlerden bir veya daha fazlas?n? barındıran çok boyutlu bir yapıya sahiptir:

Maddi Kaygı ve Stres

Akıllı Telefon Çalma ve Zaman Baskısı

Borçluluk Hissi

Maddi Başarıya Rağmen Tatminsizlik

Geçerlik

Mattison Affluenza Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması (Uluta-Akarçay et al., 2016) kapsamında geçerlik analizleri yapılmıştır. Çalışmada, ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, maddelerin orijinal ölçekteki faktör yapısını koruyup korumadığı test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin kuramsal yapısıyla uyumlu olduğunu göstermiştir.

Uyarlama sürecinde ayrıca, ölçeğin diğer ilgili yapılarla (örneğin, materyalizm veya yaşam doyumu) olan ilişkilerini incelemek üzere ölçüt bağımlı geçerlik analizleri de gerçekleştirilmiştir. Kaynak makale, Türkçe formun Affluenza yapısını başarıyla ölçtüğünü destekleyen bulgular sunmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, Türkçe formun iç tutarlılığını değerlendirmeye odaklanmıştır. Uluta-Akarçay ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada, ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik analizlerinin sonuçları, Mattison Affluenza Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun psikometrik açıdan sağlam olduğunu ve tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme eğiliminde olduğunu ortaya koymuştur. Kaynak makalede spesifik katsayılar belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışmasının başarılı olduğu rapor edilmiştir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasının en kritik aşamalarından biri, ölçeğin orijinal çok faktörlü yapısını Türk kültüründe de geçerliliğini koruyup korumadığını belirlemek için yapılan **Faktör Analizi** olmuştur. Bu analizler, ölçek maddelerinin gruplanma şeklini incelemiş ve Mattison'ın öngördüğü boyutları (örneğin, finansal baskı, tüketim odaklılık) kültürel farklılıklara rağmen Türk örnekleminde de ortaya çıkıp çıkmadığını doğrulamıştır. Faktör yüklerinin incelenmesi, maddelerin ilgili alt boyutlara yeterince yüklendiğini teyit etmiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama

Format: Orijinal ölçek genellikle bir dizi ifadeye katılıp katılmama düzeyini ölçen Likert Ölçeği formatındadır. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Genellikle yetişkinler ve üniversite öğrencileri.

Age Group: Genç Yetkinlik ve Üzeri.

Population Details: Uyarlama çalışması için kullanılan örneklem, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yapıldığı spesifik popülasyon grubudur.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Affluenza Sendromu, Tüketimcilik, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Uluta-Akarçay.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: demet.akarcay@karatay.edu.tr

Correspondence Address: Demet AKARÇAY ULUTA? (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması **2016** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları ve izin süreçleri hakkında detaylı bilgi almak için sorumlu yazar Demet AKARÇAY ULUTA? ile yukarıdaki iletişim adresi üzerinden irtibata geçilmesi tavsiye edilir.

Bu ölçeğin uyarlama çalışmasına ait orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: mattison-affluenza-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uluta-Akarçay, D., Akın, E. ve Ayhan, D. (2016). Mattison Affluenza Ölçeğinin Türkçeye

uyarlama çal??mas?. *Turkish Studies* , 11(21), 649-662. Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: turkishstudies.net

Mattison Affluenza Ölçeði Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır. Maddelerin tam içeriði ve puanlama talimatları için lütfen yukarıda belirtilen Uluta?-Akarçay ve arkadaşları'nın (2016) kaynak makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM